

ŠESTÝ ROČNÍK VÁNOČNÍ PÁLKY

Na Štěpána uspořádali členové oddílu stolního tenisu Sokola Strážov tradiční tumaj Vánoční páłka - letos již 6. ročník. Na vánoční klání přijelo 30 borců ze 7 jednot a oddílů. Strážov reprezentovalo 10 závodníků - Bob Kalivoda, Zdeněk Kolář st., Zdeněk Kolář ml., Láďa Kroupar, Radek Pelán, Štěpán Presl, Karel Soukup, Pepík Soušek, Venda Stýblo, Martin Valdman.

Pořadatelé provedli rozlosování do osmi základních skupin. Los byl nepříznivý k domácím závodníkům, když do skupiny „C“ se nabsovali hned tři – a to Štěpán Presl, Bob Kalivoda a Láďa Kroupar. Byl to doslova bratrovražedný boj o postup. Ve skupině „E“ se sešli Pepík Soušek a Venda Stýblo a ve skupině „H“ spolu bojovali Zdeněk Kolář st. a Martin Valdman. Ze základních skupin se mezi 16 nejlepších proboujvalo 6 domácích – Zdeněk Kolář st., Zdeněk Kolář ml., Radek Pelán, Štěpán Presl, Karel Soukup a Pepík Soušek. Dále se pokračovalo systémem play off. Nepříznivé úvodní rozlosování se projevilo i v těchto osmifinálových kláních, neboť zde proti sobě nastoupili otec a syn Kolářové a v další dvojici Radek Pelán proti Štěpánu Preslovi. Po bojích do čtvrtfinále postoupili 4 Strážováci - Karel Soukup, Pepík Soušek, Zdeněk Kolář ml. a Štěpán Presl. I zde jsme byli svědkem domácího derby Soukup - Presl, v němž úspěšnější byl prvně jmenovaný. Zdeněk Kolář ml. nestačil na Kajínka a Pepík Soušek prohrál se Striezcem. V semifinále jsme tak měli pouze jednoho zástupce. Karel Soukup po tuhém boji prohrál s pozdějším vítězem. Ve finále se utkal Jan Koval z Plánice s Kajínkem z Nýrska.

Po skončení dvouher ještě proběhl tumaj ve čtyřhře, do kterého se přihlásilo 11 párů, z toho 4 strážovské (Kroupar - Kalivoda, Kolářové, Soukup - Valdman, Presl – Soušek). Sítím kvalifikace neprošli Kroupar - Kalivoda, Kolářové a Bejček - Kovařík. Do semifinále postoupil pouze pár Presl - Soušek, kde nestačili na Turečkas Boublerem z Nýrska.

KONEČNÉ POŘADÍ:

Dvouhry:

1. Koval z Plánice
2. Kajínek z Nýrska
3. Soukup ze Strážova
Striezenec z Nýrska

Čtyřhry:

1. Kajínek - Kohout
2. Soušek - Presl
3. Striezenec - Kubalík
Tureček - Boublerle

Jindřich Schovanec

opálecká
DAMA

U Mařenky na Opálce
31. března 2012 od 9 hodin

VDÁVÁ MĚSTO STRÁŽOV
REDAKTOR: ING. JOSEF ROUSEK

DALŠÍ ČÍSLO VYJDE 16. 4. 2012
EVIDOVÁNO MK ČR E 11854

STRÁŽOVSKÝ OBČASNÍK

VDÁVÁ MĚSTO STRÁŽOV

ČÍSLO 54 (ÚNOR 2012)

HRADČANY SE DOČKAJÍ NOVÉ CESTY

V roce 2010 byla provedena rekonstrukce poloviny místních komunikací na Hradčanech, konkrétně se jednalo o jižní část centra města. Nyní se nám podařilo získat příslib dotace z Ministerstva pro místní rozvoj ČR na dokončení revitalizace historického jádra Strážova.

Projekt počítá s položením nové žulové dlažby ve zbylé části Hradčan. Předběžný rozpočet akce je 6,5 mil. korun, přičemž 70 % výdajů by měl pokrýt ministerský dotační program. Termín realizace je naplánován na letní měsíce letošního roku. Jsme velice rádi, že i v současné těžké době plně restriktivních rozpočtových opatření se nám daří pokračovat v obnově základní technické infrastruktury našeho města. O náročných podmínkách dotačních programů svědčí skutečnost, že o peníze z uvedeného programu se ucházelo téměř 170 žadatelů a jen 24 projektů

bylo vybráno k financování. Jedinou podpořenou akcí na území Plzeňského kraje je obnova místních komunikací na strážovských Hradčanech.

Dokončení této části Strážova bude završením několikaletého úsilí o obnovu povrchů ulic a veřejných prostranství v samotném centru Strážova. Za posledních deset let se zde podařilo realizovat několik prospěšných akcí – Jablečná ulice (2003), silniční průtah (2008), první část Hradčan (2010), náměstí a ulice u školy (2011). V souhrnu tak bylo od roku 2003 do technické infrastruktury v této lokalitě investováno cca 35 mil. Kč, přičemž více než 70 % pokryly dotační prostředky. Nebyly to peníze investované jen ve prospěch občanů bydlících v těchto lokalitách, vždyť většinu ulic a veřejných prostranství v centru Strážova využíváme všichni.

PŘÍVALOVÉ DEŠTĚ POVRCH KOMUNIKACÍ
ZNAČNĚ NARUŠILY

FOTOGALERIE Z VÁNOČNÍCH AKCÍ

STRÁŽOV
prosinec 2011
foto: Tomáš Truneček
a Josef Rousek

ŽÁCI 3. TŘÍDY NASTUDOVALI
VÁNOČNÍ DIVADELNÍ HRU

STYLOVÉ VÁNOČNÍ ČEPIČKY NOSIL
V ADVENTNÍ DOBĚ TAKÉ PERSONÁL
MÍSTNÍHO OBCHODU

U STROMKU ZAPĚL STRÁŽOVSKÝ
SMÍŠENÝ SBOR

PŘEKVAPENÍM ZPÍVÁNÍ U STROMKU BYL JEŽÍŠEK S ANDĚLY

MAXTEL

Broadband internet provider

INTERNET

AKTIVACE A INSTALACE ZDARMA při smlouvě na 24 měsíců!

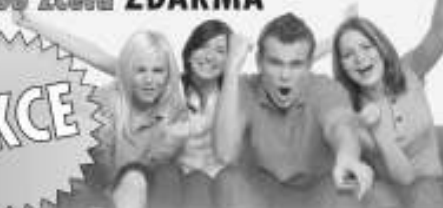
+ 2 MĚSÍCE INTERNETU ZDARMA

+ KAŽDÝ ROK MĚSÍC ZDARMA

+ PEVNÁ LINKA jen za 50Kč

nebo zcela ZDARMA

AKCE

OPTIK - připojení na optické síti sdílenou linkou	Maximální rychlost	Měsíční poplatek
	0,5 Mbit	250,-
6 Mbit	350,-	
10 Mbit	450,-	
15 Mbit	590,-	
20 Mbit	690,-	
30 Mbit	990,-	

INFORMACE A OBJEDNÁVKY
INFOLINKA: 378 774 774

info@maxtel.cz www.maxtel.cz

Všechny ceny jsou v Kč včetně DPH.

ČTENÁŘSKÁ SOUŘEŽ

Minulé soutěžní kolo bylo velice obtížné. Také na něj správně odpověděli pouze tři naši čtenáři. Na snímku byla nemovitost čp. 5 na Krotějově, kde se po chalupě říkalo „u Stojců“. Losování určilo vítěze, kterým se tentokrát stal Stanislav Plincelner ze Strážova. Šťastný výherce si může na radnici vyzvednout slíbenou publikaci o Plzeňském kraji. Poznáte-li, kde se nachází usedlost z dnešní fotografie, vhodte soutěžní kupón do konce března do schránky v průjezdu radnice.

SOUTĚŽNÍ KUPÓN (OBČASNÍK Č. 54)

Uvedená nemovitost stojí v

Jméno: Příjmení:

Adresa:

BLAHOPŘEJEME

Pravidelná gratulace dnes putuje k našim spoluobčanům, kteří oslavili v uplynulých měsících svá významná životní jubilea. V řadě gratulantů samozřejmě nikdy nechybí ani zástupci města.

Milada Johánková ze Strážova

14. listopadu 2011 – 75 let

Josef Kreibich ze Strážova

15. listopadu 2011 – 75 let

Václav Toman z Božtěšic

12. prosince 2011 – 75 let

Marie Tomanová ze Strážova

30. prosince 2011 – 85 let

Marie Tomanová z Lukavice

31. prosince 2011 – 80 let

Jiřina Pivoňková ze Strážova

17. ledna 2012 – 85 let

PÁR ČÍSEL Z MATRIKY

STATISTIKA ROKU 2011

Narození	14
Úmrtí	13
Sňatky	5
Přistěhování	24
Odstěhování	22

Kominitví Miloslava Bureše z Kozí oznamuje, že své služby provádí pouze na základě objednávky. Čištění a revize komínů můžete dohodnout na telefonu 602 169 119. Objednávky shromažďujeme též na radnici ve Strážově.

**TRADIČNÍ DĚTSKÉ ŠJBŘJNKY SE USKUTEČNÍ V SOBOTU
18. ÚNORA 2012 OD 14.00 HOD. V MÍSTNÍ SOKOLOVNĚ**

ČESKÁ POJIŠŤOVNA, a. s.

doporučuje

- Aktuální kontrolu stávajících pojistných smluv (například stavba pouze na majitele! atd.)
- Využití bezplatné servisní konzultace u svého pojišťovacího zprostředkovatele.
- V obvodu Města Strážov zajišťuje služby každou středu od 14:00 hod. do 17:00 hod. Bc. Stanislav KALIVODA, tel. 737165987 e-mail: SKalivoda@servis.cpoj.cz.
- Pro náročnější klienty lze schůzku sjednat i v bydlišti klienta (zajištěno soukromí a diskretnost).

KULTURNÍ PŘEHLED SOKOLOVNA STRÁŽOV

18. 2. Dětské šibřinky
25. 2. Masopustní průvod a zábava – DJ Žebro
3. 3. Zábava skupiny Extra Band Revival
17. 3. Ples SDH Strážov – kapela Orchidea
30. 3. Zábava skupin AC/DC a Ukradený vjezy
14. 4. Zábava skupin Škwor a Brufen
28. 4. Pouťová zábava skupiny Kabát Revival

Vážení spoluobčané,

stojíme na prahu nového roku. Z médií slyšíme vesměs nelichotivé prognózy o vývoji dluhů veřejných financí a skeptické vyhlídky evropské unijní měny. Aby toho nebylo málo, vymysleli naši poslanci zákony, kterými pomalu likvidují český venkov. Jen tak namátkou můžeme zmínit zákaz veřejných vesnických zabijaček či zdanění tomboly venkovských bálů. Jakoby již všichni zapomněli na svá předvolební hesla plná podpory a udržitelného života na venkově.

Právě akce typu vesnických bálů, masopustních průvodů s vepřovými hody a další spolková činnost jsou základem vesnické kultury. Každý, kdo něco podobného organizoval, dobře ví, že spolky podobné akce pořádají pro zábavu svou a svých spoluobčanů a nikdo na nich nikdy nezbohatne. Sporadické výtěžky z těchto akcí plynou vesměs na práci s mládeží a nutné provozní výdaje spolkové činnosti. Nepočítaje desítky hodin dobrovolnické práce, které si jejich pořádání a příprava vyžadují.

Chtěl bych proto všem místním spolkům a organizacím poděkovat za vše, co pro strážovskou kulturu dělají. Věřím, že jim podobná nesmyslná opatření a nařízení jejich práci neznechutí, a oni budou nadále ve své záslužné činnosti pokračovat. V rámci našich omezených finančních možností jsme se vždy snažili (a snažit nadále také budeme) organizátory venkovské kultury v jejich úsilí podpořit. Společně můžeme jen doufat, že snad někdy i naše politické špičky vezmou na vědomí zásadní odlišnosti venkovských bálů a reprezentativních plesů v opeře.

Ing. Josef Rousek

PŘIPRAVUJE SE NOVÝ ÚZEMNÍ PLÁN

Územní plán je jedním z primárních rozvojových dokumentů každého samosprávného celku. Přesně je zde vymezeno, na kterých pozemcích může být realizována výstavba včetně její podrobné specifikace. Náš současný územní plán je z roku 1997 a na něj bylo následně navázáno 12 změn, které byly do územně plánovací dokumentace dodatečně na základě rozhodnutí zastupitelstva přidány. Nová legislativa dává za povinnost všem obcím zpracovat do konce roku 2015 nové územní plány. Jelikož se jedná o zdoluhavý a administrativně náročný proces, zahajujeme jeho přípravu již nyní.

Vyzýváme všechny majitele nemovitostí, kteří mají jakýkoliv záměr mimo současné zastavitelné území, aby svůj požadavek doručili, a to co nejdříve, na Městský úřad ve Strážově. O konečné verzi nového územního plánu bude jednat zastupitelstvo. Je nutné počítat s tím, že po schválení tohoto nového strategického dokumentu bude po nějaký čas pozastavena možnost realizace jeho změn.

Letos budou opět spojeny Rallye Šumava Klatovy a Historic Rallye Vltava. Rychlostní zkouška Hodousice – Blata – Opálka – Zahorčice – Strážov – Krotějov se pojede **v pátek 20. dubna 2012** v podvečerních hodinách. Bližší informace vám přineseme v příštím čísle našeho zpravodaje.

CO SE NA STRÁŽOVSKU UDĚLALO V ROCE 2011?

- ❖ **Provedena celková rekonstrukce plochy náměstí a ulice u školy – komunikace, osvětlení, odvodnění, zeleň** – stavební náklady byly cca 6,5 mil. Kč – dotace z ROP NUTS II Jihozápad pokryla přes 90 % těchto uznatelných nákladů.
- ❖ **Opraven vodovod v rekonstruované části náměstí a ulice u školy** – celkové náklady na litinové potrubí byly 890 tisíc korun.
- ❖ **Provedeno statické zajištění a restaurování sochy sv. Jana Nepomuckého** – akce byla dodatečně zařazena do projektu náměstí, takže dotace zaplatila podstatnou část nákladů.
- ❖ **Vyafaltováno parkoviště u hřbitova** – zpevnění této parkovací plochy stálo přes 90 tisíc korun.
- ❖ **Zakoupen nový stan pro pořádání kulturních akcí** – pořizovací cena stanu o rozměrech 6 x 12 metrů byla necelých 30 tisíc korun.
- ❖ **Zakoupena komunální technika** – konkrétně se jedná o smykový nakladač Wecan v hodnotě 300 tisíc Kč.
- ❖ **Příspěvek pro TJ Sokol Strážov** – na opravu venkovní fasády a střechy sokolovny ve výši 200 tisíc Kč.
- ❖ **Příspěvek pro SK Kovodružstvo Strážov** – na opravu kabin a regeneraci fotbalového trávníku ve výši 200 tisíc Kč.

CO SE NA STRÁŽOVSKU PLÁNUJE NA ROK 2012?

- ❖ **Rekonstrukce místních komunikací na Hradčanech** – v rámci tohoto projektu, na který máme příslibenou finanční spoluúčasť z Ministerstva pro místní rozvoj ČR, bude položena nová žulová dlažba v uličkách pod kostelem.
- ❖ **Rekonstrukce hasičské zbrojnice ve Vítěni** – vzhledem k havarijnímu stavu střešní krytiny bude provedeno nezbytné zajištění této nemovitosti a její další stavební úpravy. Rozsah projektu bude závislý na úspěšnosti podané žádosti o dotaci z havarijního fondu Plzeňského kraje.
- ❖ **Bezdrátový rozhlas** – jeho osazení do místních částí si dává za cíl zvýšení informovanosti občanů o dění na Strážovsku. Také na tento projekt podáváme žádost o dotaci, tentokrát z Programu stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje.
- ❖ **Oprava cyklostezky ze Strážova do Brtí** – přijatý finanční příspěvek od Plzeňského kraje ve výši 80 tisíc Kč počítá s nezbytnou opravou nejpoškozenější části komunikace.

MLADÝ STRÁŽOVSKÝ FOTOGRAF TOMÁŠ TRUNEČEK

Tomáš Truneček je žákem 9. třídy místní základní školy. Již několik let se aktivně věnuje fotografování. Tento koníček jej také přivedl do klatovského fotoklubu, jehož je od loňského roku členem. Na Strážovsku dokumentuje většinu kulturních akcí a vděčným tématem jsou pro něj také krásy pošumavské krajiny. Od letošního roku jsme jej proto angažovali pro náš zpravodaj. Některé fotografie, se kterými se na našich stránkách budete setkávat, jsou právě jeho dílem. Za spolupráci mu tímto děkujeme.

PŘEHLED VÝJEZDŮ SDH STRÁŽOV V ROCE 2011

- 25. 4. 2011 – požár zemědělského objektu v Radinovech
- 13. 7. 2011 – asistence při povodních na Strážovsku
- 28. 11. 2011 – požár automobilu na silnici u Břeží

Z ČINNOSTI MLADÝCH HASIČŮ

Kroužek mladých hasičů navštěvuje v současné době 15 dětí. Schází se pod vedením Lukáše Kiesenbauera 1x týdně na pravidelných schůzkách a snaží se plnit body celoroční činnosti. V roce 2011 se naše družstva zúčastnila šesti soutěží:

- ➔ 19. února - halová soutěž v Nýrsku - 1. místo
- ➔ 19. března - halová soutěž v Toužimi - 2. a 6. místo
- ➔ 16. dubna - jamní setkání mladých hasičů v Nýrsku - 13. místo
- ➔ 7. května - soutěž v požárním útoku v Nýrsku - 1. místo
- ➔ 21. května - Plamen ve Strašíně - 4. místo
- ➔ 8. října - Plamen v Červeném Poříčí - 4. místo

HASIČSKÉ KLUBOVNY ZDOBÍ SV. FLORIÁN

Bývalý starosta hasičského okrsku, rodák z Krotějova a nadšený malíř Václav Toman věnoval všem sborům dobrovolných hasičů na Strážovsku obrazy sv. Floriána. Patron hasičů bude zdobit prostory všech osmi hasičských kluboven v našem okolí. Sbor ze Zahorčic navíc obdržel za své výborné výsledky v loňské sezóně darem veliký obraz této osady pod svahy Želivského vrchu. Je to bezesporu milý a srdečný dárek od člena klubu zasloužilých hasičů.

HASIČI Z NĚMČIC OPRAVILI KAPLIČKU

Horští hasiči z Němčic pod vedením Zdeňka Koláře se v loňském roce pustili do generální opravy tamní kapličky. Němčický svatostánek se dnes může chlubit kompletně opraveným interiérem včetně nové podlahy ze žulových desek a stropu. Pečlivě bylo provedeno kompletní odvodnění stavby a osazeny nové dveře. Za vším stojí desítky hodin brigádnické práce místních dobrovolníků. Až se někdy zatouláte do Horních Němčic, určitě nám dáte za pravdu, že nově opravená kaplička je perlou tamní kruhové návsi. Všichni, kteří se na opravě podíleli, zasluží veliké poděkování.

NĚMČICKÁ KAPLIČKA ZÁŘÍ NOVOTOU

Co ste hasiči, co ste dělali?

INFORMACE Z ČINNOSTI SBORŮ DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

Ohlédnutí **ROVENSKÝCH HASIČŮ** za loňským rokem

Rovenští hasiči pořádají již několik sezón různé akce a výlety. Dokud byly děti malé, dělali jsme pro ně dětské dny se soutěžemi a cyklovýlety. S odstupem času nám všem již děti odrostly, a proto jsme začali jezdit na výlety sami.

V loňském roce jsme byli v červnu na pěším výletě v Javoříčku a na Žábě. I když nám počasí příliš nepřálo, přesto se nám výšlap v okolí Strážovska moc líbil.

24. – 25. 9. jsme byli na dvoudenním výletě v okolí Salcburku. Doplnění dalšími Strážováky jsme obsadili celý autobus. Za pouhý víkend jsme toho opravdu spoustu viděli. Nejvíce se nám líbil solný důl Hallein a jízda historickou zubačkou na Schafberg, odkud byl nádherný výhled do okolní krajiny. Průvodce nám dělal ing. Josef Rousek, který nám tento výlet celý zprostředkoval a zorganizoval, za což mu patří velké poděkování.

Na začátku prosince jsme se vlakem rozjeli na prohlídku Plzeňského pivovaru, která byla spojena i s ochutnávkou piva, poseděli jsme v hezké hospůdce na Spilce, prošli podzemní chodby. Na závěr si prohlédli vánočně vyzdobené náměstí a při hrnku teplého svařáčku nasáli v tomto adventním čase atmosféru Vánoc. Domů jsme se vraceli až večer, plni netradičních zážitků.

Pro velký úspěch a hojnou účast jsme se rozhodli i letos uspořádat další třídní výlet na nejkrásnější ledovec v masivu Mont Blanc.

SPOLEČNÁ FOTOGRAFIE ROVENSKÝCH HASIČŮ NA VRCHOLU SCHAFBERGU

MASOPUST VE STRÁŽOVĚ

Jako vloni v tomto čase
po Strážově půjdou zase

MAŠKARY.

Bude jich tam plně náměstí.
Přijďte také, pro radost a pro štěstí.
Bude Vám tu s nimi hej!
Přijďte všichni na maškarní rej.

Sraz u sokolovny v sobotu 25. února 2012 ve 13:00 hod.
Zahájení ve 13:30 a od 14:00 následuje průvod masek.
Immediately po průvodu bude probíhat taneční zábava
v místní sokolovně - hraje DJ Žebro.

Pro masky a jejich doprovod zajištěno občerstvení.

Galerie strážovských úspěchů

✚ KLUCI ZE ŠUMAVY OVLÁDLI BÍLOU STOPU

JIRKA S TOMÁŠEM SBÍRAJÍ VAVŘÍNY

Dorazili na některý ze závodů běžeckého lyžování výprava Ski klubu Šumava v čele s Jiřím Mánkem ze Zahoříčka u Čkyně a **Tomášem Kalivodou ze Strážova**, je vždy jasné, že nejcennější medaile v kategorii starších žáků jsou rozdány a bojovat se bude maximálně o bronz.

Oba třináctiletí kluci ze Šumavy totiž v poslední době naprosto suverénním způsobem deklasují všechny soupeře na národní a dokonce i mezinárodní úrovni.

Vrcholem jejich letošní sezóny byly závody Trofeo Topolino v italském zimním středisku Val di

Fiemme. Svěřenci Mgr. Zbyňka Pavláška na tomto neoficiálním mistrovství světa v běhu na lyžích dosáhli fantastického úspěchu. V konkurenci více než dvou stovek účastníků tohoto legendárního závodu doběhl Tomáš Kalivoda na druhém místě za svým týmovým kolegou. Zada tak v cíli ukázali všem reprezentantům věhlasných lyžařských velmocí. Stříbrná medaile ze světového šampionátu je historický úspěch strážovského sportovce a velká naděje pro české lyžování.

Svoji formu potvrdil strážovský rodák Tomáš Kalivoda i na dalších republikových závodech. Jen namátkou – dvě stříbrné medaile z Českého poháru, jedna stříbrná a jedna bronzová medaile ze Zimní olympiády dětí a mládeže ČR, která se letos konala v Beskydech a kde hájil barvy Plzeňského kraje. Ve startovním poli je Tomáš na první pohled snadno identifikovatelný, neboť si již od mala zvykl jezdit bez rukavic. Tento způsob jízdy mu bohužel přinesl v letošní třeskuté zimě také jeden nepřijemný suvenýr v podobě omrzlého palce na ruce. Sportovní úspěchy Tomáše Kalivody stojí také za oceněním v soutěži o nejlepšího sportovce Prachaticka. Zde byl mezi mládeží vybrán mezi pěti nejúspěšnějších sportovců domovského okresu Ski klubu Šumava za rok 2011. Spolu se svým trenérem a klubovými kolegy byl Tomáš na konci ledna hostem televizního pořadu Snídaně s Novou. Dobře si oba kluky z fotografie zapamatujte, možná budou v roce 2018 hájit české národní barvy na olympiádě v jihokorejském Pchjongčchangu.

LETOŠNÍ TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA PŘINESLA NA STRÁŽOVSKU VÝTĚŽEK VE VÝŠI 20 651 KORUN. VYBRANÉ PENÍZE JSOU URČENY NA POMOC ZDRAVOTNĚ A SOCIÁLNĚ POTŘEBNÝM V OBLASTI KLATOVSKÉ CHARITY.

Aloisie hodně a ráda zpívala a já po ní podědil hudební sluch, takže v pěti letech jsem už hrál na foukací harmoniku. Hlavně jsem měl talent! Já měl dědečka na Čachrově, jmenoval se Jan Kolář, který byl kapelníkem čachrovské kapely. A my jsme z toho rodu, moje maminka a já, takže to mám v genech. Vzpomínám si, že dědeček hrál na trubky, křídlovku, baskřídlovku, klarinetu.

A kdy jste poprvé sáhl na tahací harmoniku – piánovku či heligonku?

Když už jsem byl starší, chtěl jsem tahací harmoniku, abych se mohl začít učit. Ve čtrnácti letech mi půjčil bratranec piánovku a já jsem začal jezdit vlakem do Klatov na hodiny k panu Kroupovi. To byl moc dobrý muzikant a výborný učitel. Mě stačily dva roky - já to měl v hlavě. Pan Kroupa mě učil lidové písničky, písničky ze Šumavy. Když mě vyučil, jeho kapela občas hrála ve Strážově, tak mě potom pozval a hrál jsem s nimi v kapele. Samozřejmě, že znám i noty, ale hraju většinou bez not. Dnes umím možná devadesát písniček.

Kde jste všude hrál?

Hrál jsem většinou doma rodičům a bratrům, kteří zpívali, a hrál jsem vždycky na návsi, když se stavěl máj. Byly také dlouhé letní večery. Na návsi se scházela chasa a my jsme pravidelně chodili na návěs - ve Vitni jsme sedávali na lavičce pod lipou. Sedávalo nás tam dvacet pětadvacet mladých lidí. To byly krásné časy ... Pak jsem začal hrát v kapelách. Občas jsem hrál s kapelou pana Kroupy, se strážovskou kapelou jsem hrál vždy o poutích ve Strážově, ve Vitni, na Čachrově. Se strážovskou kapelou jsme také pravidelně chodili hrát v masopustním období, kdy bývalo hodně svateb, zábav a bálů. Hrál se každou sobotu, pamatuji, že sokolovna ve Strážově vždycky praskala ve švech! Také jsme chodili hrát v masopustním průvodu po vesnici a na závěr masopustu na masopustní úterý jsme hráli v hospodě a lidé zpívali: *Už je konec masopustu, ba jo, už je konec muziky, vezmeme si růženeček a budem se modliti ...* Bylo nás šest muzikantů. Kapelníka strážovské kapely nám dělal švec, Stanislav Boublerle, který hrál na trombon. Jeho bratr Aleš hrál na křídlovku. Já hrál na harmoniku, na buben hrál kapelníkův syn Stanislav Boublerle, na klarinet Pepík Toman a na flétnu hrál Bedřich Boublerle. Na svůj muzikantský život vzpomínám krásně, bylo to prostě pěkné! Pro samé hrání jsem neměl ani čas si najít manželku ...

A jak jste se dostal ke hře na varhany?

Strážovský pan farář Ferdinand Kalivoda mě oslovil, když hraju na harmoniku, jestli bych to nezkusil na varhany. Mně bylo tehdy asi 23 let. Já na to přistoupil, že se mi hudba líbí, tak jsem to poprvé zkusil. A šlo to. Hrát na varhany není těžké. To je vlastně klaviatura stejná jako na piánovku. Nejdřív jsem hrál v kostele ve Strážově, potom mě pozvali i na Týnec; zvládal jsem všechno. Hrál jsem podle not i z paměti. Hudba na varhany je krásná. Zní nádherně, jde krásně do uší ... Každá píseň měla své období - byly písně velikonoční, vánoční, mariánské, pohřební. Na Týnec jsem jezdit celých čtyřicet let. Vzpomínám na to moc rád. Za tu dobu jsem tam zažil tři faráře. První byl farář Ferdinand Kalivoda, druhý Miloslav Vlk, současný pražský arcibiskup, a poslední byl strážovský farář Petr Jandera. Ten mě seděl nejvíce a byl zde nejoblíbenější! Páter Jandera si své kněžské začátky odbýval na Svaté Hoře u Příbrami. Na Týnec přišel v roce 1995 a působil tam 17 let. Také jsem hrál na varhany v jezuitském kostele v Klatovech. To byla pro mě velká pocta. Setkával jsem se zde s varhaníky panem Karlem Muchkou a Josefem Muchkou. Když jsem vyšel na kůr, měl jsem vždy nádherný pocit. Už jsem se hrozně těšil, až si zase zahraji na varhany.

Čím je pro vás harmonika?

Je to moje nejlepší kamarádka. Harmonika mi dělala radost celý život. To bylo fajn. Dříve se harmonice říkalo 'zednické píáno' nebo také 'řňukna'. Myslím, že mi harmonika prodloužila život. Harmonika je neúčinnější lék - ta přetluče všechny smutek a bol. A teď hraju lidem v domově pokojného stáří. Jsem tady jediný muzikant. Hraju jak lidé chtějí, nebo když je nějaká oslava nebo sezení. Sestřičky přinesou hrncečky, udělají nám čaj nebo kávičku a my besedujeme, přitom hraju na harmoniku, společně zpíváme a lidem se to líbí! Vrací nás to do dob, kdy jsme byli mladí a kdy nás nebolely nohy. Vždy na Silvestra se u mne na pokoji sejde několik lidí, hrajeme, zpíváme, veselíme se, a rázem zapomeneme na všechny nemoci a šrámy na duši.

➤ **za rozhovor děkuje Hana Sádliková**

Harmonika je recept na dlouhověkost

Rozhovor s harmonikářem Václavem Hofmanem z Božtěšic

Pan Václav Hofman (83) zasvětil celý svůj život harmonice a hře na varhany. Čtyřicet let byl vynikajícím interpretem varhanní hudby. Narodil se v roce 1929 v Božtěšicích u Strážova. Dnes žije v Domově pokojného stáří Naší paní v Klatovech. Má rád humor, všude kolem sebe rozdává radost a dobrou náladu, a protože je muzikantem tělem i duší, i pro obyvatele domova často hraje na harmoniku.

Pane Hofmane, jak dlouho žijete v Domově pokojného stáří Naší paní v Klatovech?

V domově pokojného stáří jsem pátým rokem. Pobyt v domově mi zařídila moje neteř Maruška Benešová ze Strážova, která je zdravotní sestřičkou u pana doktora Zemana, která se o mě stará jako moje maminka. Ta mi tenhle domov doporučila, tak mě sem potom vzali. Na stáří jsem zůstal sám. Měl jsem dva starší bratry, ti oba zemřeli. Rodiče už také nemám. Když člověk zůstane doma úplně sám a nezávládne se o sebe postarat, tady v domově má vše zajištěno. Toho si moc vážím. V domově pokojného stáří jsem moc spokojený. Sestřičky jsou hodné, udělají nám vše, co potřebujeme. Chválím všechny sestřičky, veškerou péči, dobré jídlo. Navíc na pokoji mám výborného spolubydlícího, Ludvíčka Jandu z Klenové.

Jak vzpomínáte na svůj život?

Narodil jsem se v Božtěšicích u Strážova v roce 1929 a celý život pracoval v zemědělství. Měl jsem dva sourozence, dvojčata Otakara a Ladislava, starší o pět let. Tatínek Josef byl sedlák. Měli jsme zemědělství, políčka, měli jsme asi čtyři kravičky, takže jsme dojili mléko, z mléka dělali máslo, tvaroh. Vzpomínám, jak maminka vždycky vzala lžici, naporádila stlučené máslo a potom s ním šla na trh do Klatov. Jako dítě jsem si moc hrát nemohl, musel jsem pomáhat. Pásl jsem krávy, sušil seno, hrabal slámu, starší bratr zase jezdil s koňmi. Pěstovali jsme brambory, obilí, řepu, brambory jsme pak prodávali, obilí se vozilo do družstva do Běšin. Když přišla válka, bylo mi deset let. To byla smutná doba, nerad na ni vzpomínám. Když válka skončila, bylo mi šestnáct. Dodnes vzpomínám, když nás v roce 1945 osvobodili američtí vojáci.

Jak vzpomínáte na osvození Američany?

Už jsme věděli, že to má Němec spočítané. Američané přijeli koncem dubna. Na jejich uvítání jsme vytáhli československou červeno-modro-bílou vlajku a tu dali do střechy do okýnka. Američané přijeli džípama a také nějakým tankem. To bylo slávy! Všichni lidé je měli rádi, objímali se s nimi, plakali ... V té době už jsem hrál na harmoniku a představte si, že když Američané přijeli, chtěli, abych jim zahrál. Ale já jsem si netroufal. Pak mě to mrzelo, protože jsem mohl být obdarovaný – mohl jsem dostat americké čokolády, žvýkačky ... Já jsem se styděl, ale oni byli fajn. Pak se u nás ubytovali ve stodole. Maminka uměla německy, protože někteří američtí vojáci uměli německy, tak se s nimi domluvila. Měla strach, aby nám nezapálili chalupu, protože ve stodole si všude na seně rozsvítily svíčky. Oni řekli, že se nic nestane, abychom se nebáli, a tak byli pozorní, že se opravdu nic nestalo. Bydleli u nás asi čtrnáct dní. Když potom odjeli, ve stodole nám nechali samé pěkně oblečení - bundy, kabáty, boty. To byla odměna. Tak jsme v tom potom dlouho chodili. A to drželo! Také nám nechali plno konzerv a moc dobrých. Na Američany mám krásné vzpomínky.

Jak jste se vůbec dostal k harmonice?

Když mě bylo pět roků, zkusil jsem zahrát na foukačí harmoniku a hned jsem zahrál *Já do lesa nepojedu*. Hrál jsem hned. To máte prostě v sobě, ale musíte mít muzikantské geny. Moje maminka

PŘÍLOHA OBČASNÍKU

PŘÍSPĚVKY O HISTORII STRÁŽOVA A OKOLNÍCH OBCÍ

ZE STARÝCH NOVIN

„Pachatelé krádeže na faře dopadení“

Cikánka a zločinec z povolání ve vazbě – Neznámý pachatel v noci 19. července přešel vysokou kostelní zeď blízko římsko-katolické fary ve Strážově a vyčkával v úkrytu do půlnoci, až odešli z protějšího hostince hosté. Pak pomocí motyky se vloupal do přízemní místnosti fary. Zde nevybíravým způsobem otevřel všechny skříně a zásuvky, vnikl do vedlejší farní kanceláře, kde odcizil 2 až 3.000 Kč v hotovosti, odnesl dvoje kapesní hodinky, tobolku a medailonek na krk. Peníze byly z milodarů, vybrané v kostele. Pachatel se pak podařilo nepozorovaně uprchnouti. Na krádež se přišlo až ráno. Četnictvo si pozvalo na pomoc klatovskou pátračku a zanedlouho se podařilo četníkům zachytit stopu.

Bylo zjištěno, že na farním úřadě se objevila dvakrát potulná cikánka A. Vrbová a žádala důtklivě o vystavení křestního listu, na který neměla právního nároku. Při této příležitosti se poohlédla, co by se dalo ukradnout a hlavně, kam farář ukládá peníze. Četníci však po celý den marně Vrbovou hledali. Až 19. července zadržela četnická hlídka z Dolan Vrbovou a spolu s pátračkou z Klatov ji podrobili důkladnému výslechu. Jak už to bývá u cikánů, zapřísahala se, že o krádeži nic neví. Při prohlídce byly nalezeny niklové hodinky, celý kornout drobných mincí a medailonek. Četníci poznali ve věcech majetek faráře. Jelikož četníci pochybovali, že by krádež provedla Vrbová sama, pátrali dále. V cikánském táboře u Klatov zastihli podezřelého muže, který při zatýkání se pokusil o odpor. Byl přemožen a spoután. Při tělesné prohlídce bylo v zašitých rukávech nalezeno hodně papírových peněz. Po dlouhém zapírání se konečně přiznal. Byl v něm zjištěn 26krát trestaný zločinec z povolání Josef Bulínek, narozený ve Slaném. Posledně si odpýkával trest 5letého žaláře v Kartouzích. Vrbová a Bulínek byli uvězněni v Klatovech.

VÝROČÍ MĚSÍCE

LEDEŇ MĚSÍCE

LEDEN – Právě uplynulo 40 let (25. ledna 1972), kdy byla sloučena Jednotná zemědělská družstva Strážov, Víteň a Opálka. Téměř celá strážovská kotlina tedy tvořila od počátku 70. let jeden zemědělský ekonomický celek. O tři roky později byl navíc připojen i opálecký statek.

ÚNOR – Před 130 roky (6. února 1882) vypukl veliký požár v židovské ulici. Plameny vyšlehly po šesté hodině večerní na půdě domu čp. 196. Kompletně vyhořelo několik objektů v horní části ulice. Ušetřena nebyla ani synagoga. Obětavostí místního hasičského sboru, kterému po pomáhali kolegové z Janovic, byla uchráněna dolní část ulice.

BŘEZEN – Bude tomu již 45 let (březen 1967), kdy místní národní výbor přidělil stavební místo svépomocnému bytovému družstvu zaměstnanců Kovodružstva pro stavbu osmi bytovky na Pandrousku. Výstavba začala o prázdninách. Tento druhý družstevní dům obdržel číslo popisné 254/255.

UÝZNAMNÍ RODÁCI NAŠEHO KRAJE

katolický kněz v USA Josef Křížek z Loužku u Strážova -----

Josef Křížek se narodil v první polovině 19. století v Loužku u Strážova. Do paměti obyvatel rodného kraje se zapsal spíše jeho bratr Václav, ředitel tábořského reálného gymnázia a autor strážovské hymny. O Josefovi se toho u nás mnoho neví, přestože jeho životní poutí je daleká a velice zajímavá. Pokusili jsme se v rámci možností střípky ze života tohoto strážovského rodáka poskládat a rozšířit.

Kněz Josef Křížek odešel pravděpodobně v roce 1877 do Ameriky. Druhá polovina 19. století byla v českých zemích všeobecně ve znamení odchodů tisíců lidí za oceán. Češi tehdy v USA zakládali své vlastní osady, kterým dávali jména ze své rodné vlasti. Dodnes tak existuje například Plzeň v Nebrasce, Litomyšl v Minnesotě, Vodňany a Tábor v Jižní Dakotě. A právě v posledně jmenované obci v centrální části severní Ameriky působil strážovský rodák v letech 1877 – 1884 jako první trvale usazený kněz zdejší farnosti. Americký Tábor je dnes po více než sto třiceti letech od působení strážovského rodáka menší osadou se čtyřmi stovkami obyvatel uprostřed americké prairie. Málokdo zde dnes sice umí česky, avšak na své předky místní v žádném případě nezapomínají. Na pravidelně pořádaných českých dnech se pečou tradiční koláče a tancuje polka v národních krojích. Dle dalších získaných údajů působil farář Josef Křížek též v další české katolické osadě Kimball. Za oceánem, ve svém novém domově, podle našich strohých informací strážovský rodák také zemřel.

PŘEDVÁNOČNÍ AKCE SE VYDAŘILY

Loňský advent byl na Strážovsku spojen s několika kulturními akcemi. Na počátku prosince proběhlo v místní sokolovně tradiční setkání důchodců. Téměř 200 seniorů se zúčastnilo této oblíbené akce. Vystoupily zde děti ze základní i mateřské školy. K tanci a poslechu vyhrávala kapela Kolovanka pod vedením Zdeňka Trefance. Výtvarný kroužek při místní základní škole zde prodával své vánoční keramické ozdoby. Děti tímto děkují seniorům za finanční podporu jejich výtvarné činnosti.

Premiéru si na konci loňského roku odbyla akce, která se konala v místním kostele. Vánoční divadelní představení předvedli žáci 3. třídy místní základní školy pod vedením Mgr. Zdeňky Benešové a Jany Skalové. Nádherné ztvárnění betlémského příběhu naprosto zaplnilo strážovský kostel. Následovalo vystoupení pěveckého sboru Šumavan. Vybrané dobrovolné vstupné poslouží k drobným opravám kostela sv. Jiří.

PĚVECKÝ SBOR ŠUMAVAN VYSTOUPIL POD VEDENÍM JAROSLAVA PLETICHY

Rok od roku získává větší popularitu také strážovské zpívání u stromku. Letošní vystoupení smíšeného sboru pod taktovkou Josefa Berana bylo několikrát zakončeno zasluženým burácivým potleskem. A to ještě obecenstvo netušilo, že na závěr je přichystáno překvapení v podobě příjezdu Ježíška na historických saních. Premiéru měl on-line přenos, který dění na strážovském náměstí vysílal do celého světa. Jen chuť a vůně svařeného vína byla zážitkem, pro který si musí každý do Strážova přijet osobně. Všichni, kteří se na vydařené akci podíleli, si zaslouží upřímné poděkování a povzbuzení, aby v akci pokračovali i v příštích letech.

U STROMKU TRADIČNĚ VYSTUPUJÍ TAKÉ ŽÁCI MÍSTNÍ ŠKOLY

na určitý sport a chtějí v něm dosáhnout určité výkonnosti, působí ve sportovních oddílech. S těmito sokolskými oddíly se můžeme setkat v okresních, krajských i celostátních soutěžích, v různých ligách i extraligách. Kromě tradičních sportů jsou dnes velmi populární aerobic, jóga, florbal, sportovní rock and roll, pódiové skladby. Ve sportovních oddílech Sokola vyrostala řada olympioniků, reprezentantů, mistrů světa a republiky, a to ve všech věkových kategoriích – mládeže, dospělých i seniorů. Ze světových klání přivezli řadu medailí.

Jenom připomenu, že vůbec první československou zlatou olympijskou medaili získal na OH v Paříži roku 1924 Bedřich Šupčík (člen Sokola Brno I) ve šplhu bez přirazu na osmimetrovém laně v čase 7,2 sekundy, dále zde vybojoval bronz za gymnastický víceboj. Následovala slavná éra sokolských olympijských vítězů v gymnastice - B. Šupčíka, J. Váchy, A. Hudce a družstva žen v Londýně 1948.

Ladislav Vácha: 1924 OH Paříž – 2 bronzové medaile v gymnastice, 1928 OH – 1 zlato za bradla a 2 stříbra za kruhy a za šplh.

Alois Hudec: 1936 OH Berlín – zlato za cvičení na kruzích. Byl také několikanásobným mistrem a vicemistrem světa v gymnastice.

Vlasta Děkanová: 1936 OH Berlín – stříbrné medaile v soutěži družstev žen.

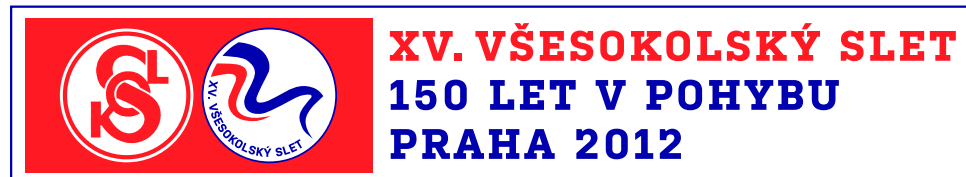
Sokolové sklízejí úspěchy i v současné době – jen namátkou:

- Jana Komrsková – gymnastka Sokola Brno I – medailistka z OH a MS,
- Kristýna Páležová – gymnastka Sokola Brno I – finalistka víceboje na OH,
- Karel Šota – Sokol Klatovy – silový trojboj,
- Kateřina Čedíková – Sokol Klatovy – mistryně republiky v šachu,
- Ruda Chroust (1928) – Sokol Klatovy – z MS ve st. tenisu veteránů přivezl 2 stříbrné medaile. Strážováci s ním svádějí tvrdé boje v okresním přeboru.
- Sokol Modřice – mistři republiky v nohejbalu, mohli jsme je vidět v ligovém utkání v Janovicích,
- Sokol Pražský - mistři světa v rock and rollu,
- Šach klub Sokola Klatovy – v mládežnických kategoriích vychoval řadu mistrů republiky v jednotlivcích či družstvech,
- florbalisté Sokola Mladá Boleslav a Pardubic – hrají extraligu.

JAK SOKOLOVÉ OSLAVÍ SVÉ JUBILEUM?

Oslavy, nad nimiž převzal záštitu prezident republiky Václav Klaus, již začaly v září 2011. Sletovou štafetu, která zahájila nácvič sletových skladeb v jednotách. Pokračovat budou slavnostním zasedáním výboru ČOS v pražském Karolinu, kde se očekává účast pana presidenta. Vyvrcholením oslav bude XV. Všesokolský slet 5. a 6. července 2012. Tentokrát byla porušena tradice a slet nebude na Strahově (dezolátní stav Rošického stadionu), ale v moderní SYNOT TIP Aréně (hraje zde Slávie Praha). Bude předvedeno 12 hromadných sletových skladeb, v nichž by mělo vystoupit na 20.000 cvičenců, zúčastnit by se měly i zahraniční sokolské organizace. Zástupci sportovních oddílů vystoupí v programu SOKOL GALA ve sportovní hale v Praze - Holešovicích. Záštitu nad sletem převzal primátor Prahy Bohuslav Svoboda. Sletové dny budou zahájeny tradičním sletovým průvodem Prahou v neděli 1. července.

Sokolská župa šumavská uspořádá svůj župní slet v sobotu 9. června na sokolském stadionu v Klatovech.

MIMOŘÁDNOU PŘÍLOHU PŘIPRAVIL JINDŘICH SCHOVANEC

Členové Sokola, sokolské jednoty a sokolské župy sdružené v České obci sokolské si v těchto dnech připomínají významné jubileum. Před 150 lety, přesně 16. února 1862, byla založena první sokolská organizace - Tělocvičná jednota Pražská. Pro český národ to byla historická událost, neboť tento den vznikla první ryze česká sportovní organizace v českých zemích.

Zakladatelé, Miroslav Tyrš a Jindřich Fügner, usilovali o vybudování spolehlivé, vlastenecké a demokratickým duchem protknuté organizace. Na principu antické kalogatie (z řečtiny: soulad mezi krásou a dobrem, soulad krásy těla a duše, ideál dokonalosti) postavil Tyrš ideál člověka tělesně zdatného, duševně a sociálně vyspělého, připraveného pracovat a bránit svůj národ.

ZALOŽENÍ SOKOLA

Stanovy nové organizace „Tělocvičná jednota pražská“ vypracoval Miroslav Tyrš s bratry Grégry. Prvním starostou byl Jindřich Fügner, jeho náměstkem a prvním náčelníkem byl Miroslav Tyrš. U kolébky stála celá řada významných osobností politického, vědeckého a kulturního života (bratři Grégrové, J. E. Purkyně, František Palacký, Jan Neruda, Ferdinand Náprstek, Josef Mánes, kníže Thum - Taxis, Karolina Světlá a další).

Jméno Sokol bylo přijato oficiálně až o 2 roky později (svým hrdinům tak říkali Jihoslované). V témže roce 9. prosince 1864 byl vysvěcen první sokolský praporek dle návrhu Josefa Mánesa, osobně ho jednotě předala Karolina Světlá. Členové si říkali „bratře“. Pozdrav „Nazdar“ vznikl zkrácením hesla „Na zdar důstojného Národního divadla“ provázející sbírku. V roce 1882 byl přijat návrh na sokolský kroj od Františka Ženíška.

Dr. Miroslav Tyrš

Jindřich Fügner

Již 3. července 1863 započala jednota stavbu vlastní sokolovny (náklady hradil v plné výši starosta Jindřich Fügner z vlastních zdrojů). V prosinci ještě téhož roku byla tělocvična otevřena. Objekt stojí dodnes na rohu Sokolské třídy a Žitné ulice.

Obrozenecký duch této nové vlastenecké aktivity vzbudil velký ohlas jak v Čechách, tak i na Moravě a ve Slezsku. Ještě v roce 1862 vzniklo 9 dalších jednot. V roce 1884 již existovalo 137 jednot se 17.424 členy (Klatovy - 1868, Strážov - 1897).

Tyrš se snažil vytvořit jednotnou organizaci všeho sokolstva s ústředím, které by řídilo, koordinovalo činnost jednot a poskytovalo jim odbornou i metodickou pomoc. Se spolupracovníky připravil v r. 1884 návrh stanov Sokola členěného do 3 stupňů: jednota – župa - ústředí Sokola. Pražské místodržitelství ho však neschválilo, protože v nové organizaci vidělo velké nebezpečí pro rakouskou monarchii. Hlavně jim vadilo vlastenecké zaměření, organizovanost, kázeň a tělesná zdatnost členů, což by mohl být dobrý základ možného českého vojska.

Proto se zástupci jednot dohodli, že se budou sdružovat alespoň na nižší úrovni, dnes bychom řekli, v regionálních organizacích. Tento návrh byl rakouskými úřady schválen. A tak ještě v roce 1884 vznikají první sokolské župy.

Myšlenka na vznik jednotné ústřední organizace byla opět otevřena v roce 1888. Aby se dosáhlo schválení stanov, byl vypracován návrh na název „Česká obec sokolská“ (pracující pouze v hranicích zemského zřízení). Návrh byl na podzim schválen. Na základě toho se v březnu 1889 koná ustavující Valný sjezd, který schvaluje stanovy České obce sokolské (ČOS) a volí první vedení ČOS. Obdobný proces proběhl i na Moravě – zde byla založena Moravskoslezská obec sokolská (MSOS).

V roce 1902 byly novelizované stanovy ČOS v tom smyslu, že do ČOS mohly vstupovat i moravské jednoty a jednoty z Dolních Rakous. Tím byla vybudována organizační struktura ČOS, ke které se přihlásila ČOS i při své obnově v roce 1990.

Praporek Právěného Sokola od Josefa Mláčka, 1862 – le

150 LET V POHYBU

Sokol ve své historii procházel různými etapami vývoje. Život sokolský se vyvíjel v sinusovkách s několika vrcholy, ale i s hlubokými propastmi, kdy hrozila jeho likvidace. Ale Sokol jako by si vzal příklad z bájného ptáka Fénixe. Celkem třikrát (1915, 1941, 1948) byl Sokol zašlapán do popelu, ale Sokol vždy z popelu povstal a vzlétl do výše, omlazen a posílen.

Sokol vzniká v době, kdy Čechy, Morava a Slezsko byly součástí Rakouské monarchie. Svého vrcholu za Rakouska dosáhl Sokol na začátku 20. století do začátku 1. světové války. Vznikla většina jednot, byla dobudována organizační struktura, byly vytvořeny programové základy, v tomto období je postavena podstatná část sokoloven. Během války dochází k útlumu především proto, že tisíce mužů - členů Sokola - muselo do války, aby

nakonec většina z nich skončila v českých legiích. V listopadu 1915 byla „z moci úřední“ rozpuštěna Česká obec sokolská a celé hnutí bylo označeno za protivlastenecké a rozvratný spolek, ale jednoty pracovaly s omezením dále.

Úplně největšího rozmachu dosáhl Sokol v období 1. republiky. Sokolské hnutí zaznamenává největší rozvoj v historii a to jak po stránce sportovní, společenské i z hlediska politického vlivu.

Trvalý růst členské základny i nezanedbatelný politický vliv vyvrcholil X. Všesokolským sletem v roce 1938. Cvičilo na něm celkem 350.000 účastníků a přišlo se na něj podívat více než dva miliony diváků. Nezapomenutelné bylo cvičení 29.000 mužů ve sletové skladbě „Přísaha republiky“. Cvičení ukázali divákům, politikům i Evropě svoji připravenost a odhodlání bránit republiku. Sletový průvod Prahou trval 4 hodiny a stal se národní manifestací před nastupujícím fašismem. Po něm se však opět začalo smrákat. V září 1938 Mnichov, 15. března 1939 německá okupace, vznik Protektorátu. 12. října 1941 byla ČOS rozpuštěna, veškerý majetek zabaven. Řada činovníků i řadových členů končí v koncentracích a na popravištích.

Po skončení 2. světové války v květnu 1945 Sokol opět ožívá (v roce 1947 měl 1.004.987 členů v 3.414 jednotách), aby dosáhl opět dalšího vrcholu v roce 1948 při XI. Všesokolském sletu. To však již je u moci komunistický režim. Přesto dali Sokolové najevo svůj nesouhlas s novou politikou. Při hlavním sletovém průvodu stál na tribuně K. Gottwald. Sokolové skandovali protikomunistická hesla, před tribunou sklonili prapory, otočili hlavy na druhou stranu a nedali poctu novému prezidentovi. Následoval trest: akční výbory vyloučili ze Sokola na 11.000 členů, mnozí z nich neušli vězení a další perzekuci. Zákonem v prosinci 1952 byla zrušena Česká obec sokolská, její majetek byl zabaven a převeden na nově vzniklé organizace. Pod vedením KSČ byly Tělocvičné jednoty Sokol postupně transformovány na Tělovýchovné jednoty Sokol, vytvořena byla zastřešující organizace Československý svaz tělesné výchovy (ČSTV). Co se nepodařilo Němcům, toho málem dosáhli občané vlastního státu.

Po tzv. "Sametové revoluci" v listopadu 1989 začíná další obnova ČOS, navazující na tradice předválečného Sokola. Ustavující sjezd 7. ledna 1990 obnovil činnost České obce sokolské, nově přijatými stanovami plně navazuje na odkaz zakladatelů Sokola, programově i ideově, pochopitelně v modernizované formě. Svoji činnost postupně obnovují i Tělocvičné jednoty a sokolské župy jako organizační složky ČOS.

Pro vysvětlení musím uvést, že vedle tělocvičných jednot sdružených v ČOS v současné době u nás pracují i Tělovýchovné jednoty Sokol, které nemají s ČOS nic společného. Proto se v některých obcích můžete setkat se dvěma sokolskými organizacemi. Třeba Bezděkov – je zde Tělovýchovná jednota Sokol, to jsou fotbalisté, a Tělocvičná jednota Sokol patřící pod ČOS (nohejbal, volejbal, všestrannost).

JAKÝ JE SOUČASNÝ SOKOL?

V roce 2010 bylo v Sokole (Česká obec sokolská) registrováno 177.407 členů v 1.123 jednotách, 51 % členské základy je mladší 26 let, 37 % je mladších 18 let, členů starších 60 let je 22 %.

Hlavní činnost je zaměřena na sportovní vyžití členů. Většina členů vyvíjí své sportovní aktivity v oddílech všestrannosti, dnes se začíná používat termín „sport pro všechny“, zahrnující spektrum od předškoláků až po seniory. Členové, kteří se chtějí zaměřit pouze